

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MODELOWY PROGRAM PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ ŚRÓDROCZNEJ W SZKOLE

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Olsztyn, 19.06.2015 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści:

1. Informacja o projekcie „Przez praktykę do zawodu” realizowanym przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie w partnerstwie z Gminą Miasto Elk	3
2. Praktyki pedagogiczne w podstawowych aktach prawnych	4
3. Kompetencje i cechy współczesnego nauczyciela wczesnej edukacji	5
4. Cele i zadania praktyki śródrocznej w szkole	7
5. Przebieg i organizacja praktyk	11
6. Zadania szkolnego opiekuna praktyk	14
7. Zadania uczelnianego opiekuna praktyk	15
8. Wiedza, umiejętności i kompetencje praktykanta	16
9. Załączniki – dokumentacja praktyk	17

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1. INFORMACJA O PROJEKCIE

Projekt „Przez praktykę do zawodu” – opracowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Nauk Społecznych UWM w Olsztynie jest współfinansowany ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III, Wysoka, jakość systemu oświaty. Działanie 3.3 Poprawa, jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Projekt realizowany jest w partnerstwie z Gminą Miasta Elk.

Termin realizacji: 1.07.2012 r. – 31.07.2015 r.

Uczestnicy projektu:

- Studenci I i II roku I stopnia i I roku II stopnia specjalności edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna oraz wczesna edukacja odbywający praktykę pedagogiczną.
- Kadra pedagogiczna przedszkoli i szkół z województwa warmińsko-mazurskiego, która przeszkoli się do prowadzenia modelowych praktyk przez studentów.

Celem głównym projektu jest podniesienie jakości praktycznego przygotowania studentów/ek kierunku pedagogika, specjalności edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna oraz wczesna edukacja na Wydziale Nauk Społecznych UWM w Olsztynie do wykonywania zawodu nauczyciela w latach 2012-2015.

Modelowe programy praktyk zostały przygotowane w oparciu o treści **Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.**

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

2. PRAKTYKI PEDAGOGICZNE W PODSTAWOWYCH AKTACH PRAWNYCH

Praktyki studenckie to konfrontacja zdobytej wiedzy teoretycznej z praktyczną wiedzą związaną z kierunkiem studiów. Pedagogiczne praktyki służą nabyciu i rozwijaniu umiejętności zawodowych przez realizację zajęć z uczniami, umożliwiają także poznanie organizacji oraz funkcjonowania szkół i placówek.

Na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie odbywanie praktyk studenckich regulują następujące dokumenty:

- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz. 1198),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz.U. z 2014 poz. 1084),
- Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. z 2012 r., poz. 131),
- Zarządzenie Nr 59/2012 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 7 sierpnia 2012 roku w sprawie praktyk studenckich.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3. KOMPETENCJE I CECHY WSPÓŁCZESNEGO NAUCZYCIELA WCZESNEJ EDUKACJI

Nauczyciel powinien być:

- świadomy potrzeb i procesów rozwojowych swoich wychowanków,
- otwarty, wrażliwy, sprawiedliwy, cierpliwy, pomocny, życzliwy, empatyczny, opanowany, zaradny,
- zdolny do autoobserwacji i autokontroli,
- twórczy i kreatywny, samodzielny w myśleniu i działaniu,
- etyczny, refleksyjny, odpowiedzialny, prospołeczny, rzetelny,
- praktycznie przygotowany do realizowania zadań wychowawczych, dydaktycznych i opiekuńczych wynikających z roli nauczyciela.

Ponadto powinien:

- wyróżniać się kulturą osobistą,
- podnosić swoje kwalifikacje i doskonalić swój warsztat pracy pedagogicznej,
- przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy dzieci i własnej,
- wypowiadać się poprawnie językowo i posiadać kompetencje komunikacyjne,
- świadomie zdobywać wiedzę o problemach wychowawczych i korzystać w pełni ze swojej roli wychowawcy w animowaniu życia społecznego klasy, grupy,
- pamiętać, że najpierw jest wychowawcą,
- stosować dużo gier i zabaw w procesie edukacyjnym, uwzględniać propozycje dzieci,
- umieć współdziałać w zespole nauczycielskim dla dobra dzieci,
- potrafi nawiązywać wartościowe kontakty z rodzicami wychowanków i środowiskiem lokalnym,
- dostosowywać metody pracy do aktualnego poziomu rozwoju swoich wychowanków,
- rozwijać w dzieciach wiarę we własne siły, pomagać im budować wyważony obraz rzeczywistych swoich możliwości w duchu optymizmu pedagogicznego,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- uczyć wychowanków organizowania sobie miejsca pracy,
- kształcić u dzieci samodzielność myślenia i umiejętność przedstawiania swojego zdania na forum grupy,
- uczyć wychowanków rozwiązywania problemów, doradzać, akceptować dziecko takie, jakie jest,
- kształcić umiejętności tak, aby mogło korzystać z nich przez całe życie,
- rozwijać umiejętności komunikacyjne wychowanków,
- uczyć badawczej postawy wobec świata, eksperymentowania, dociekania jako podstawy do konstruowania wiedzy o świecie, jej hierarchizowania, poznawania wartościowych źródeł wiedzy, porządkowania sądów, faktów, opinii,
- uczyć tolerancji i szacunku dla innych ludzi,
- uczyć umiejętności współpracy w grupie, szanowania zdania innych, sztuki kompromisu i asertywności,
- szanować twórcze działanie wychowanków,
- uczyć dzieci samodzielności uczenia się,
- szanować podmiotowość dziecka, jego indywidualne potrzeby rozwojowe i uwarunkowania rodzinne.

Współczesny nauczyciel powinien posiadać:

- umiejętność uczenia się, organizowania i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, pozyskiwania i przetwarzania informacji,
- wiedzę psychologiczną, pedagogiczną, socjologiczną pozwalającą mu na rozumienie procesów rozwoju i socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się wychowanków,
- umiejętność wartościowania i dobierania źródeł informacji, środków, metod w celu projektowania i efektywnego realizowania działań wychowawczych, dydaktycznych i opiekuńczych,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- umiejętność korzystania z nowoczesnych technologii w pracy dydaktycznej z uczniami, wychowankami,
- zdolność samodzielnego zdobywania wiedzy profesjonalnej w języku ojczystym i obcym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i projektowania własnego rozwoju zawodowego,
- umiejętności diagnostyczne pozwalające na wstępne diagnozowanie sytuacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, opracowywanie wyników obserwacji i formułowanie wniosków w postaci programu do pracy indywidualnej z dzieckiem,
- umiejętność mediacji i rozwiązywania konfliktów na poziomie dziecko – dziecko, nauczyciel – rodzic,
- umiejętność organizowania otoczenia materialnego jako środowiska edukacyjnego z poczuciem estetyki.

Nauczyciel powinien mieć:

- miłą powierzchowność, estetyczny wygląd, sprawność fizyczną,
- pozytywny obraz siebie i stosunek do życia,
- pozytywny stosunek do dzieci i dorosłych,
- zainteresowania indywidualne (pasje, hobby),
- uzdolnienia plastyczne i muzyczne.

4. CELE I ZADANIA PRAKTYKI ŚRÓDROCZNEJ W SZKOLE

Studenci kierunku pedagogika, specjalność edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna w III i IV semestrze studiów odbywają praktyki śródroczne w wybranych szkołach w wymiarze 60 godzin/2 semestry. Studenci specjalności wczesna edukacja odbywają praktykę śródroczną w III semestrze studiów w wymiarze 30 h.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Cele ogólny:

Praktyczne przygotowanie studentów – kandydatów na nauczycieli – do realizowania zadań zawodowych (wychowawczych, opiekuńczych i dydaktycznych) wynikających z roli nauczyciela.

Cele szczegółowe:

1. Wielowymiarowe i refleksyjne poznanie dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej pracy nauczyciela w konfrontacji z wiedzą teoretyczną.
2. Konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością.
3. Przygotowanie merytoryczne w zakresie niezbędnym do realizacji zadań nauczyciela wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego.
4. Kształcenie umiejętności uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania i przetwarzania informacji i materiałów.
5. Kształcenie postawy obserwatora oraz refleksyjnego praktyka.
6. Kształcenie umiejętności projektowania scenariusza zajęć/dnia aktywności nauczyciela i ucznia.
7. Zapoznanie z metodami i formami pracy adekwatnymi do potrzeb edukacyjnych uczniów w I etapie edukacyjnym.
8. Zapoznanie z nowoczesnymi środkami dydaktycznymi w tym nowoczesnymi środkami multimedialnymi i technologiami informacyjnymi.
9. Kształcenie umiejętności organizacji i prowadzenia lekcji w oparciu o samodzielnie opracowane scenariusze.
10. Kształcenie umiejętności dostosowywania sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

11. Zdobywanie doświadczeń pedagogicznych oraz kształcenie umiejętności poznawczych, koncepcyjnych, organizacyjnych i społecznych w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
12. Wzmocnienie motywacji do podnoszenia kompetencji zawodowych w dalszym kształceniu akademickim.

Przygotowanie studenta do odbywania praktyki:

Student przed rozpoczęciem praktyki śródrocznej uczestniczy w warsztatach (łącznie 8 h) przygotowujących do odbycia praktyk. Założeniem warsztatów jest realizacja następujących zagadnień:

- omówienie modelowych programów praktyk,
- przygotowanie i wypełnienie dokumentacji z praktyk,
- dokumentowanie procesu edukacyjnego,
- zapoznanie z obowiązkami dotyczącymi uczestnictwa w innych formach pracy nauczyciela określonych w regulaminie praktyki: analiza dokumentacji szkolnej, udział w zebraniach z rodzicami, radzie pedagogicznej, popołudniowych zajęciach dodatkowych, warsztatach dla rodziców itp.
- przygotowanie do planowania i dokumentowania zajęć w szkole – wybrane formy i metody pracy pedagogicznej.

Do zadań studenta realizującego praktykę należy:

1. Zapoznanie się z celami, programem i sposobami realizacji programu praktyki śródrocznej. Ustalenie planu i terminarza zadań do wykonania.
2. Zaznajamianie się z organizacją i funkcjonowaniem szkoły, dokumentami określającymi jej status prawny oraz z obowiązkową dokumentacją pedagogiczną nauczyciela.
3. Analizowanie przepisów szkolnych: statut szkoły (system oceniania, oceny z zachowania, program wychowawczy szkoły, program profilaktyczny szkoły etc.).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

4. Proponowanie własnych rozwiązań i pomysłów dla pojawiających się trudności wychowawczych w szkole i omawianie ich z opiekunem praktyk.
5. Zapoznanie się z dokumentacją klasy, a w szczególności z programami kształcenia, dziennikami lekcyjnymi, dziennikami zajęć, podręcznikami szkolnymi oraz autorskimi projektami pracy edukacyjnej.
6. Zapoznanie się z programami nauczania na I etapie edukacyjnym i pakietami edukacyjnymi realizowanymi na terenie placówki, w których realizowana jest praktyka.
7. Obserwowanie zajęć edukacyjnych w klasie I, II i III ze szczególnym zwróceniem uwagi na klasę I w początkowym okresie praktyki
8. Obserwowanie zajęć dodatkowych prowadzonych przez nauczyciela.
9. Sporządzanie arkuszy obserwacji zajęć prowadzonych przez opiekuna praktyk z własną interpretacją, a po zakończeniu zajęć omawianie ich z opiekunem praktyki.
10. Przeprowadzanie lekcji (zajęć) w oparciu o wcześniej samodzielnie opracowany scenariusz.
11. Wykorzystywanie najnowszych propozycji pedagogicznych i rozwiązań metodycznych do samodzielnego prowadzenia zajęć.
12. Pomoc nauczycielowi w działaniach o charakterze edukacyjnym, wychowawczym i opiekuńczym.
13. Poznawanie metod i form pracy w edukacji wczesnoszkolnej.
14. Towarzyszenie nauczycielowi w trakcie wykonywania przez niego różnego typu zajęć administracyjnych i organizacyjnych, pełnienie dyżurów, uzupełnienie dziennika, kart obserwacji, sprawdzanie zeszytów, prac uczniowskich oraz wypełnianie innych zadań.
15. Analizowanie i interpretowanie sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
 - ocena własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - ocena przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
 - konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania prowadzonych lekcji (zajęć).

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

16. Prowadzenie rozmów z logopedą, pedagogiem, psychologiem o metodach diagnozowania i interpretowania różnych sytuacji, np. dotyczących zainteresowań, pasji dziecięcych, uzdolnień i zaburzeń.
17. Przygotowanie pomocy dydaktycznych/środków dydaktycznych wspomagających prowadzenie samodzielnych zajęć.
18. Analizowanie i interpretowanie sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych i pomocowych w działalności pedagogicznej.
19. Przeprowadzenie diagnozy pedagogicznej z uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
20. Nawiązywanie współpracy z pedagogiem, psychologiem, reedukatorami, socjoterapeutką, świetlicą szkolną.
21. Analizowanie sprawdzianów, kartkówek i innych pisemnych form sprawdzania wiadomości uczniów, pomoc przy sprawdzaniu, ocenianie sprawdzianów, przygotowanie pytań egzaminacyjnych (kartkówek, sprawdzianów).
22. Udział w radzie pedagogicznej / konferencji metodycznej / szkoleniu / wydarzeniu kulturalnym / udział w targach edukacyjnych.
23. Wspólne omawianie z opiekunem praktyk mocnych i słabych stron prowadzonych zajęć.
24. Odbycie dyżuru asystenckiego (1 w semestrze 5-godz.).
25. Podejmowanie działań wykraczających poza program praktyki na rzecz szkoły, np. wolontariat.
26. Uczestniczenie w życiu szkoły, czyli pomoc studenta w realizowanych projektach, uroczystościach, festynach, wycieczkach, zabawach sportowych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

5. PRZEBIEG I ORGANIZACJA PRAKTYK

Organizacja praktyki:

1. Student przed rozpoczęciem praktyki powinien nawiązać kontakt z nauczycielem-opiekunem i wspólnie ustalić harmonogram przebiegu praktyki, zapewniający realizację wszystkich zadań określonych w szczegółowym programie praktyki.
2. Student uczestniczy w szkoleniu w celu zapoznania się z modelowym programem praktyk.
3. Rzetelnie wykonuje programowe zadania, dokumentuje je na bieżąco w „Dzienniku praktyk”.

Kryteria i warunki zaliczenia:

Praktyka śródroczna ma być dokumentowana w specjalnie opracowanym w tym celu dzienniczku praktyk. Dzienniczek może być przekazany studentowi w formie elektronicznej. Zawiera zadania studenta oraz schemat prowadzenia notatek z obserwowanych zajęć jak również notatki z zaobserwowanych zdarzeń krytycznych lub uwag wynikających z postawionego przed hospitacją celu obserwacji.

Ponadto:

- obserwowanie zajęć edukacyjnych, dokonywanie zapisów dotyczących ich przebiegu oraz uwag i refleksji własnych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych,
- projektowanie scenariusza zajęć,
- analizowanie obserwowanych i prowadzonych zajęć,
- prowadzenie dokumentacji w opracowanym w tym celu dzienniczku praktyk,
- konsultacje z opiekunem praktyk z ramienia uniwersytetu w wymiarze 3 h w semestrze oraz z nauczycielami danej szkoły,
- obserwowanie zajęć, spotkań z rodzicami, prac zespołów zadaniowych,

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- uczestniczenie w posiedzeniach rady pedagogicznej,
- udział w przygotowaniu imprez i uroczystości szkolnych,
- aktywne asystowanie opiekunowi praktyk podczas wykonywania jego obowiązków,
- analizowanie dokumentów (dzienniki, programy, plany pracy, statut, karty obserwacji rozwoju dzieci, portfolio uczniów),
- prowadzenie dokumentacji w opracowanym w tym celu dzienniczku praktyk,
- wywiad z pracownikami świetlicy szkolnej, pedagogiem szkolnym dotyczący zakresu pracy z uczniami wczesnej edukacji.

W celu uzyskania zaliczenia praktyki pedagogicznej student zobowiązany jest do:

- zapoznania się z modelowym programem praktyk,
- odpowiedzialnego wykonywania zadań wynikających z programu,
- prowadzenia dziennika praktyk, który powinien zawierać opis zadań wynikających z poznania organizacji i działalności szkoły, arkusze obserwacji zajęć oraz konspekty prowadzonych zajęć podpisane przez opiekuna praktyk,
- przedstawienia wypełnionego dziennika praktyk wraz z opinią nauczyciela o przebiegu praktyki potwierdzonego podpisem i pieczętą placówki.

Kryteria oceny studenta:

- stosunek do dzieci, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- zdyscyplinowanie, obowiązkowość i sumienność w realizacji programu praktyki,
- posiadana wiedza merytoryczna i metodyczna,
- inicjatywa, samodzielność i twórcze działanie w realizacji zajęć wychowawczo-dydaktycznych z dziećmi,
- kultura osobista i kompetencje językowe.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Narzędzia pomiaru efektów odbycia praktyki:

1. Dziennik praktyk (zał. nr 1).
2. Arkusz monitorowania dzienników praktyk (zał. nr 2).
3. Sprawozdanie z realizacji praktyki nauczycieli-opiekunów praktyk (zał. nr 3).
4. Sprawozdanie z praktyki studenckiej (zał. nr 4).
5. Sprawozdanie z indywidualnych konsultacji (zał. nr 5).

6. ZADANIA SZKOLNEGO OPIEKUNA PRAKTYK

Funkcję opiekuna praktyk będą mogli pełnić nauczyciele posiadający stopień nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego zatrudnieni w placówkach na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Przyszli kandydaci na opiekunów powinni wykazywać się:

- umiejętnością doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych technologii,
- bogatą wiedzą pedagogiczną, psychologiczną i socjologiczną,
- umiejętnościami praktycznymi i organizacyjnymi.

Szkolny opiekun praktyk uczestniczy w warsztatach przygotowujących do pełnienia roli opiekuna praktyk. Założeniem warsztatów przygotowujących do realizacji praktyki jest omówienie modelowego programu praktyki oraz sposobów dokumentowania praktyki w dzienniku praktyk. Warsztaty trwają 14 h (2 dni). Opiekunowie praktyk są zobowiązani do uczestnictwa w minimum 1 warsztacie w roku. Tematyka warsztatów dotyczy:

- zapoznania się z modelowymi programami praktyk,
- zasad współpracy nauczyciela ze studentem na etapie planowania, realizacji i ewaluacji praktyk,
- monitorowania i ewaluacji pracy studenta,
- zapoznania z dokumentacją oraz sposobem jej prowadzenia.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Do zadań szkolnego opiekuna podczas praktyk należy:

1. Prowadzenie zajęć pokazowych z uwzględnieniem atrakcyjnych metod i form pracy z uczniami.
2. Udzielanie studentom pomocy w zdobywaniu informacji na temat organizacji pracy placówki.
3. Udostępnianie studentom wewnątrzszkolnych dokumentów regulujących pracę szkoły: statut, regulaminy, WSO, programy wychowawcze, profilaktyczne itp.
4. Udzielanie pomocy przy projektowaniu zajęć (sformułowanie celów zajęć zgodnych z tematyką, planowanie metod i form pracy, przebiegu zajęć).
5. Hospitowanie i omawianie prowadzonych przez studenta zajęć. Uwagi dotyczące realizacji zajęć powinny być wpisywane pod konspektem lekcji.
6. Udzielanie informacji na temat dzieci ze zwróceniem szczególnej uwagi na dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
7. Udzielanie informacji na temat procesów społecznych zachodzących w grupie rówieśniczej.
8. Umożliwianie kontaktu z pedagogiem, psychologiem.
9. Umożliwianie udziału studenta w pracach Rady Pedagogicznej, zespołów nauczycielskich, w warsztatach, w zebraniach.
10. Angażowanie studenta w organizację konkursów, uroczystości szkolnych.
11. Zaliczenie studentom praktyki poprzez wpisanie zaliczenia w dzienniku praktyki.

7. ZADANIA UCZELNIANEGO OPIEKUNA PRAKTYK

1. Zapoznanie się ze szczegółowym programem praktyki i ustalenie ze studentem harmonogram jej przebiegu.
2. Zaproponowanie własnych pomysłów/oczekiwań dotyczących aktywności studenta w czasie trwania praktyki.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3. Monitorowanie przebiegu praktyki. Sprawowanie merytorycznego nadzoru nad nauczycielami-opiekunami praktyk i studentami. Wizytacja (przynajmniej raz w semestrze) placówki biorącej udział w projekcie.
4. Przeprowadzenie przynajmniej raz w semestrze dyskusji metodycznej dotyczącej przebiegu i jakości praktyki.
5. Dokonywanie zaliczeń i oceny praktyki studentów w indeksie i obowiązującej na UWM dokumentacji.

8. WIEDZA, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJE PRAKTYKANTA

Po zakończeniu praktyki student posiada wiedzę:

1. Elementarną wiedzę niezbędną do pełnienia roli nauczyciela w szkole i innych instytucjach edukacyjnych.
2. Podstawową wiedzę o strukturze i funkcji systemu edukacji, celach, podstawach prawnych szkoły.
3. Wiedzę z zakresu dydaktyki szczegółowej popartą jej praktycznym wykorzystaniem.
4. Szerszą wiedzę na temat prawidłowości rozwojowych uczniów I etapu kształcenia.
5. Nowoczesną wiedzę z zakresu dydaktyki szczegółowej popartą doświadczeniem w jej praktycznym wykorzystaniu.
6. Elementarną wiedzę na temat projektowania ścieżki własnego rozwoju.
7. Pełny obraz zadań i powinności nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej oraz szkoły.

Student posiada umiejętności:

1. Dokonywania obserwacji i interpretacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych oraz analizowania ich powiązań z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.
2. Wykorzystywania podstawowej wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki i psychologii do analizowania i interpretowania problemów pedagogicznych.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

3. Posługiwania się podstawowymi pojęciami teoretycznymi z zakresu pedagogiki, psychologii, dydaktyki i metodyk szczegółowych w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych.
4. Samodzielnego planowania procesu edukacyjnego, sporządzania notatek z przeprowadzonych zajęć i zaobserwowanych zdarzeń.
5. Trafnego doboru materiałów, środków dydaktycznych i metod do planowanych sytuacji dydaktycznych z uwzględnieniem planowanych celów edukacyjnych i możliwości rozwojowych uczniów.
6. Analizowania obserwowanych i doświadczonych sytuacji dydaktyczno-wychowawczych.
7. Pracy z uczniami, dostosowywania metod i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce.
8. Stosowania różnorodnych technik komunikacji w interakcji z uczniami, rodzicami oraz pracownikami szkoły.
9. Uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania i przetwarzania informacji i materiałów.
10. Samodzielnego projektowania scenariusza zajęć, formułowania celów, zadań dla uczniów.

Kompetencje:

1. Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności.
2. Rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia i rozwoju osobistego.
3. Ma przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych.
4. Jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych wynikających z roli nauczyciela.
5. Odpowiedzialnie przygotowuje się do pracy nauczyciela wczesnej edukacji
6. Projektuje i wykonuje działania pedagogiczne.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

9. ZAŁĄCZNIKI – DOKUMENTACJA PRAKTYK

Załączniki:

1. Dziennik praktyk (zał. nr 1).
2. Arkusz monitorowania dzienników praktyk (zał. nr 2).
3. Sprawozdanie z realizacji praktyki nauczycieli-opiekunów praktyk (zał. nr 3).
4. Sprawozdanie z praktyki studenckiej (zał. nr 4).
5. Sprawozdanie z indywidualnych konsultacji (zał. nr 5).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 1

DZIENNIK PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

(„Przez praktykę do zawodu”
– praktyka śródroczna w szkole)

Imię i nazwisko studenta

Nr albumu

Kierunek: **Pedagogika**

Specjalność:

Placówka:

Czas odbywania praktyki:

Nauczyciele _opiekunowie praktyki z ramienia szkoły:

.....

Uczelniany opiekun praktyki:

Zadaniem studenta jest:

1. Rzetelne wypełnianie celów i zadań praktyki;
2. Prowadzenie dziennika praktyki, charakterystyka grupy, w której student odbywa praktykę;
3. Przygotowywanie się do samodzielnie prowadzonych zajęć w formie pisemnej, ustalonej wspólnie z nauczycielem opiekunem praktyk;
4. Zdyscyplinowanie i rzetelne przygotowywanie się do prowadzonych zajęć z uczniami;
5. Troska o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci;
6. Współdziałanie z nauczycielem opiekunem praktyk w:
 - a) sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa dzieciom;
 - b) podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji;
 - c) prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych i dydaktycznych;
 - d) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - e) samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów w grupie.
7. Samodzielnie odbycie dyżuru asystenckiego w wymiarze 5 godzin w semestrze, w wybranej przez siebie grupie wiekowej w celu prowadzenia obserwacji rozwoju dzieci, organizacji pracy szkole, uczenia się wchodzenia w interakcje z dziećmi itp.
8. Odbycie trzech godzin konsultacji z uczelnianym opiekunem praktyk w semestrze poświęconym praktyce śródrocznej.

Zadania nauczyciela opiekuna praktyki studentów:

1. Zapoznanie się z programem praktyki.
2. Czuwanie nad organizacją i przebiegiem praktyki studentów.
3. Zapoznanie studenta z ogólnymi założeniami pracy placówki, podstawowymi aktami prawnymi, zasadami organizacji itp.
4. Prowadzenie zajęć pokazowych dla studentów.
5. Udzielanie studentowi rady i pomocy w przygotowaniu się do zajęć, umożliwienie dostępu do pomocy dydaktycznych i biblioteki metodycznej, hospitacje zajęć prowadzonych przez studenta.
6. Opiniowanie i ocenianie każdych samodzielnie poprowadzonych przez studenta zajęć i zabaw.
7. Zapoznanie studentów ze sprawami bezpieczeństwa i troski o życie i zdrowie uczniów.

Zadania uczelnianego opiekuna praktyki:

1. Pisemne przygotowanie planu praktyki na każdy semestr.
2. Dokonanie przed każdymi obserwowanymi przez studentów zajęciami merytorycznego wprowadzenia w ich problematykę.
3. Hospitacja zajęć pokazowych prowadzonych przez nauczyciela opiekuna praktyki.
4. Hospitacja zajęć prowadzonych przez studentów.
5. Opracowanie na podstawie obserwowanych zajęć indywidualnej opinii dla każdego praktykanta zawierającego analizę umiejętności i praktycznej wiedzy studenta, pozycje podjęcia dodatkowych działań edukacyjnych, dodatkowej literatury itp.

Kryteria oceny pracy studenta:

- Stosunek do dzieci, nauczycieli i innych pracowników szkoły;
- Zdyscyplinowanie, obowiązkowość i sumienność w wykonywaniu programu praktyki;
- Posiadana wiedza merytoryczna i metodyczna;
- Inicjatywa, samodzielność i twórcze działanie w realizacji zajęć wychowawczo-dydaktycznych z uczniami;
- Kultura osobista i kompetencje językowe.

PRZEBIEG PRAKTYKI

Data rozpoczęcia praktyki	Podpis i pieczęć zakładu pracy	Data zakończenia praktyki	Podpis i pieczęć zakładu pracy

ZADANIA WYNIKAJĄCE Z POZNANIA ORGANIZACJI I DZIAŁALNOŚCI SZKOŁY

Rodzaje analizowanych dokumentów, udział w zebraniach z rodzicami, radach pedagogicznych, pracach zespołów zadaniowych, rozmowy ze specjalistami, nauczycielami i inne. (1 strona)

Data	Liczba godzin	Rodzaj aktywności/wyszczególnienie zajęć
Łączna liczba godzin		

.....
Podpis nauczyciela opiekuna praktyk

OBSERWOWANE ZAJĘCIA

Data

Klasa.....

Temat:

Treści z podstawy programowej:

.....

Cel ogólny:

Cele szczegółowe:

Prowadzący zajęcia:

(30 stron)

Przebieg	Uwagi i refleksje

PROWADZONE ZAJĘCIA/SCENARIUSZ

Scenariusz powinien zawierać: datę prowadzonych zajęć, klasę, temat, cel ogólny, cele zgodne z podstawą programową, sposoby realizacji, przebieg zajęć, uwagi i refleksje po przeprowadzonych zajęciach oraz podpis i uwagi opiekuna praktyk. (10 stron)

PRZEBIEG DYŻURU ASYSTENCKIEGO

Data Klasa Liczba godzin

(2 strony)

.....
Podpis nauczyciela oddziału

OBSERWACJA UROCZYSTOŚCI W SZKOLE

Data Rodzaj uroczystości

(1 strona)

OBSERWACJA ZEBRANIA Z RODZICAMI

Data

Tematyka

(1 strona)

OBSERWACJA POSIEDZENIA RADY PEDAGOGICZNEJ
LUB ZESPOŁU PRZEDMIOTOWEGO

Data

Porządek posiedzenia:

UWAGI O PRZEBIEGU WOLONTARIATU W WYBRANEJ SZKOLE

Nazwa placówki

Okres

Forma wolontariatu

(1 strona)

.....
Potwierdzenie – podpis
i pieczęć dyrektora placówki

Załącznik nr 2

Arkusze monitorowania dzienników praktyk – praktyka śródroczna

Imię i nazwisko studenta

Kierunek: **pedagogika**

Specjalność: **edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna**/wczesna edukacja

Placówka:

Czas odbywania praktyki:

Nauczyciel opiekun praktyki z ramienia przedszkola/szkoły:

Uczelniany opiekun praktyki:

Lp.	Zadania wynikające z realizacji praktyki śródrocznej w przedszkolu/szkole	Uwagi
1.	Obserwowane zajęcia	
2.	Prowadzone zajęcia	
3.	Obserwacja studium wybranego przypadku	
4.	Diagnoza pedagogiczna (szkoła)	

Opinia:

.....

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 3

Sprawozdanie z realizacji praktyki śródrocznej w projekcie „Przez praktykę do zawodu”

1. Imię i nazwisko nauczyciela opiekuna
2. Nazwa placówki
3. Czas trwania praktyki
4. Liczba studentów, którzy ukończyli praktykę
5. Ocena zdobytej przez praktykantów wiedzy i umiejętności
-
-
-
6. Czy realizacja praktyki śródrocznej przebiegała zgodnie z modelowym programem praktyk?
.....
.....
.....
.....
.....
7. Jakie wystąpiły trudności i problemy podczas realizacji praktyki?.....
.....
.....
.....
.....
8. Proszę podać proponowane zmiany w realizacji projektu. Co należy zmienić na przyszłość?
.....
.....
.....
.....
.....

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 4

SPRAWOZDANIE Z PRAKTYKI STUDENCKIEJ

Student:

Kierunek, rok, grupa:

Rodzaj praktyki:

Termin realizacji praktyki:

Realizacja zadań określonych w planie praktyki:

1. Dokumentacja w placówce (podstawowa i dodatkowa - opisać):

.....
.....
.....
.....
.....

2. Zajęcia realizowane w placówce (opisać z charakterystyką):

.....
.....
.....
.....
.....

3. Formy pomocy nauczycieli (pedagoga) w realizacji praktyki (opisać):

.....
.....
.....
.....
.....

4. Zadania, które sprawiły najwięcej trudności (wymienić):

.....
.....

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

.....
.....
.....

5. Czynniki ułatwiające praktykę w placówce (wymienić):

.....
.....
.....
.....
.....

6. Czynniki utrudniające praktykę w placówce (wymienić):

.....
.....
.....
.....
.....

.....

Podpis studenta

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 5

**Sprawozdanie z indywidualnych konsultacji
związanych z odbywaniem praktyki śródrocznej**

Data:

Godzina:

Imię i nazwisko studenta:

Specjalność: edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna/wczesna edukacja

Rok studiów:

Kwestie poruszane podczas konsultacji, ustalenia, wnioski:

Podpis wykładowcy